

عنوان مقاله:

هلیل، رقم جدید کنگد، متحمل به بیماری بوته میری و تنش خشکی برای مناطق گرم و خشک جنوب کشور

محل انتشار:

مجله یافته های تحقیقاتی در گیاهان زراعی و باغی، دوره 4، شماره 2 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

احمد آیین - استادیار و رئیس مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی جنوب کرمان

سعدالله منصوری - موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، کرج، ایران

موسی نجفی نیا - بخش تحقیقات گیاهپزشکی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی جنوب استان کرمان، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، جیرفت، ایران

مهدی آزادوار - بخش تحقیقات گیاهپزشکی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی جنوب استان کرمان، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، جیرفت، ایران

همایون سیاح پور - بخش تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی دزفول، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، دزفول، ایران

خلاصه مقاله:

یکی از مشکلات مهم زراعت کنگد، کشت توده های بومی و کمبود ارقام اصلاح شده می باشد. تحمل به بیماری بوته میری و ریزش دانه، سازگاری با اقلیم گرم و خشک و عملکرد بالا از مهم ترین اهداف اصلاحی کنگد می باشد. بر همین اساس برنامه به نژادی برای انتخاب و آزادسازی رقم هلیل، با انتخاب تک بوته از توده های بومی کنگد جنوب استان کرمان آغاز شد. در سال ۱۳۷۸ تک بوته های انتخابی بر اساس اهداف اصلاحی، مورد ارزیابی قرار گرفتند و از بین آن ها ۵۴ تک بوته (لاین) انتخاب شد. سپس لاین های انتخابی در سال های ۱۳۷۹ و ۱۳۸۰، مورد ارزیابی و خالص سازی قرار گرفتند. نتایج نشان داد که تعداد ۲۱ لاین با ارقام شاهد (داراب ۱۴ و توده محلی) دارای اختلاف معنی دار بودند که این لاین ها برای آزمایش مقایسه عملکرد نهایی انتخاب شدند. آزمایش مقایسه عملکرد نهایی طی سال های ۱۳۸۱ و ۱۳۸۲ انجام و نتایج آن حاکی از برتری لاین های L۱۲، L۱۶، L۱۳، L۱۴ و L۱۵ به ترتیب با میانگین عملکرد ۱۷۷۱، ۱۷۲۹، ۱۵۳۴ و ۱۴۶۶ کیلوگرم در هکتار نسبت به شاهد بود. در ادامه کار، طی دو سال بررسی عملکرد دانه ژنوتیپ های مختلف کنگد در شرایط بدون تنش و با تنش خشکی در مناطق جیرفت، دزفول و کرج، لاین L۱۳ در شرایط بدون تنش برتری معنی داری نسبت به ژنوتیپ های مورد بررسی از جمله رقم داراب ۱۴ نشان داد. در ارزیابی مقاومت نسبی ژنوتیپ های کنگد به بیماری پژمردگی فوزاریومی در شرایط میکروپلات با آلودگی مصنوعی و مزرعه ای با آلودگی طبیعی، لاین L۱۳ جزو ژنوتیپ های متحمل شناخته شد. در نهایت لاین L۱۳ به عنوان لاین برتر، برای آزمایش تحقیقی ترویجی انتخاب شد. لاین L۱۳ در آزمایش تحقیقی ترویجی (شرایط زارعین) با عملکرد ۱۵۲۰ کیلوگرم در هکتار نسبت به توده محلی، ۲۴ درصد افزایش عملکرد نشان داد. این لاین در سال ۱۳۹۳ با نام هلیل معرفی گردید. رقم هلیل برای مناطق گرم و خشک جنوب کشور ایران توصیه می شود.

کلمات کلیدی:

ایران، کنگد، عملکرد دانه، معرفی رقم و هلیل

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1820349>

